

Memo

Datum: 28 november 2023

Onderwerp: Raadstafelgesprek over coffeeshopbeleid

Ter attentie van: gemeenteraad

Afzender: Griffie/ C. Tempelman

Inleiding

Tijdens het raadstafelgesprek op 6 december 2023 wordt gesproken over coffeeshopbeleid naar aanleiding van de memo "coffeeshop nieuwe stijl" van Pro '98. Doel van het raadstafelgesprek is goed geïnformeerd te worden over dit onderwerp. In deze memo wordt de toepasselijke wet- en regelgeving geschetst, zodat dit onderdeel bekend is. Hierbij wordt alleen ingegaan op de juridische grondslagen en niet op de maatschappelijke discussie die speelt rondom de coffeeshops. Via de toegevoegde linkjes is meer informatie te vinden.

Opiumwet wetten.nl - [Regeling - Opiumwet - BWBR0001941 \(overheid.nl\)](https://overheid.nl)

De huidige Opiumwet stamt uit 1928 en geeft bepalingen betreffende opium en andere verdovende middelen. De naam van de wet geeft aan dat opium destijds de meest gebruikte drug was. De Opiumwet is steeds gewijzigd en uitgebreid en geeft nu regels voor hard- en softdrugs. De soorten drugs worden opgesomd in twee lijsten die bij deze wet horen.

In het kort kan worden gezegd dat het in beginsel verboden is middelen die op de lijsten staan:

- binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen (smokkelen)
- te telen, te bereiden, te verwerken, te verkopen, af te leveren, te verstrekken of te vervoeren
- aanwezig te hebben
- te vervaardigen.

Dit staat voor harddrugs in artikel 2 en voor softdrugs in artikel 3 van de Opiumwet. Op overtreding van de Opiumwet staat een gevangenisstraf van maximaal 12 jaar. De lijsten die bij de Opiumwet horen worden regelmatig aangevuld wanneer er nieuwe drugs worden ontwikkeld. Recentelijk is de designerdrug 3-MMC verboden en ook lachgas is toegevoegd in 2023.

In 1999 is een belangrijke wijziging doorgevoerd in de Opiumwet die de naam Wet Damocles heeft gekregen. Deze wetswijziging geeft de burgemeester de mogelijkheid om bestuursdwang toe te passen bij de handhaving van artikel 2 en 3 van de Opiumwet in woningen, lokalen en op bijbehorende erven. In praktijk houdt dit de sluiting door middel van een last onder bestuursdwang in. De burgemeester geeft in het Damoclesbeleid aan hoe hij met deze bevoegdheid om wil gaan, wanneer en hoe lang wordt gesloten en wanneer andere bestuurlijke middelen worden ingezet. Het Damoclesbeleid heeft tot doel preventie en beheersing van de uit drugsproblematiek voortvloeiende risico's voor de volksgezondheid en van nadelige effecten van de handel in en het gebruik van drugs op het openbare leven en andere lokale omstandigheden.

Sinds 2003 is de wet verruimd voor de toepassing van medicinale cannabis. Hiervoor mogen onderzoekers en apothekers grondstoffen in bezit hebben en verstrekken onder stringente voorwaarden.

In 2019 is de sluitingsbevoegdheid van de burgemeester verruimd en kan de burgemeester ook sluiten bij voorbereidingshandelingen. Hierbij moet gedacht

worden aan het aantreffen van een drugslaboratorium of een grootschalige hennepplantage, waarbij de hennep nog niet of niet meer aanwezig is. De Minister geeft in de Memorie van Toelichting de noodzaak voor de wetswijziging als volgt weer: *“Handel, productie, teelt en andere illegale activiteiten rondom zowel harddrugs als softdrugs, hebben een ondermijnend en potentieel ontwrichtend effect op de samenleving door de verwevenheid van onder- en bovenwereld en de innesteling in lokale gemeenschappen en maatschappelijke sectoren.”* (MvT 2017, 34763, nr 3)

Gedoogbeleid coffeeshop [Gedoogbeleid softdrugs en coffeeshops | Drugs | Rijksoverheid.nl](#)

Gedoogbeleid is het beleid van een bestuursorgaan om overtredingen van een bepaalde wet niet te vervolgen. Op grond van de Opiumwet is het in de handel brengen van producten die onder de Opiumwet vallen strafbaar. Een coffeeshop kan dus geen vergunning of ontheffing krijgen. Wel kan er sprake zijn van gedogen door middel van een gedoogbeschikking. In de gemeente Barneveld wordt nu niet gedoogd.

De voorwaarden voor het gedogen staan vermeld op de website van de Rijksoverheid en luidt als volgt:

“Gedoogbeleid softdrugs en coffeeshops

Omdat softdrugs minder schadelijk zijn voor de gezondheid dan harddrugs, gelden hiervoor soms andere regels. Coffeeshops kunnen onder strenge voorwaarden wiet en hasj verkopen. Zij worden daarvoor niet strafrechtelijk vervolgd. Dit is de essentie van het gedoogbeleid.

Ook vervolgt het Openbaar Ministerie personen niet als zij kleine hoeveelheden softdrugs bezitten. Het gaat hier om:

- *maximaal 5 gram cannabis (wiet, hasj);*
- *maximaal 5 hennepplanten.*

Gedoogcriteria voor coffeeshops

Voor de verkoop van wiet en hasj moeten coffeeshops zich aan regels (de gedoogcriteria) houden. Een coffeeshop moet aan de volgende voorwaarden voldoen:

- *Er mag niet meer dan 5 gram softdrugs per dag per persoon worden verkocht.*
- *Er mogen geen harddrugs worden verkocht.*
- *Er mogen geen softdrugs verkocht worden aan minderjarigen.*
- *Minderjarigen mogen niet in een coffeeshop worden binnengelaten.*
- *Er mag geen alcohol worden geschonken.*
- *Er mag geen reclame voor drugs en de coffeeshop worden gemaakt.*
- *Er mag geen overlast voor de omgeving worden veroorzaakt.*
- *De handelsvoorraad mag niet meer dan 500 gram zijn.*
- *Geen toegang voor en verkoop aan anderen dan ingezetenen van Nederland.*

Verkoop softdrugs blijft strafbaar

De verkoop van softdrugs blijft strafbaar. Houden coffeeshophouders zich niet aan de voorwaarden? Dan kunnen zij strafrechtelijk worden vervolgd en kan de burgemeester de coffeeshop (tijdelijk) sluiten. Om overlast te voorkomen, kunnen gemeenten aanvullende eisen aan een coffeeshop stellen. Bijvoorbeeld aangepaste openingstijden of een grotere afstand tot scholen.

Toegang coffeeshops strenger

De overheid wil overlast en criminaliteit die verband houden met coffeeshops en de handel in drugs tegengaan. Daarom mogen alleen ingezetenen van Nederland in een coffeeshop komen en er cannabis kopen.”

Exploatievergunning en Wet Bibob

Zoals het woord als zegt worden er in een coffeeshop dranken geschonken. Hiervoor is op grond van de Apv een exploitatievergunning nodig. Bij deze vergunning hoort een Bibob-onderzoek op grond van de Wet bevordering

integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Door het toepassen van een Bibob-onderzoek kan een gemeente controleren of betrokken personen of organisaties niet betrokken zijn bij criminele activiteiten. De Wet Bibob is een (preventief) bestuursrechtelijk instrument. Een gemeente beoogt met toepassing van de Wet Bibob te voorkomen dat zij ongewild criminele activiteiten faciliteert waardoor de veiligheid, de leefbaarheid, de rechtsorde of de bestuurlijke slagkracht worden aangetast. Door de inzet van de Wet Bibob wordt tevens de concurrentiepositie van bonafide ondernemers beschermd. [wetten.nl - Regeling - Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur - BWBR0013798 \(overheid.nl\)](#)

Experiment gesloten coffeeshopketen

Vanaf 2017 is het experiment gesloten coffeeshopketen in gang gezet. Dit experiment moet duidelijk maken of gereguleerde productie, distributie, en verkoop van cannabis mogelijk is. Ook wordt de kwaliteit van deze cannabis gecontroleerd. Uit het experiment zal blijken wat de effecten zijn op de gebieden als criminaliteit, veiligheid en volksgezondheid. Dit experiment wordt ook wel het wietexperiment of wietproef genoemd. Eind 2023 start de aanloopfase in enkele steden. Meer informatie is te vinden op: [Experiment gesloten coffeeshopketen \(wietexperiment\) | Rijksoverheid.nl](#)